22/03/2023

Θυατείρων Νικήτας σε Βρετανό Πρωθυπουργό: Δίκαιο αίτημα η επιστροφή γλυπτών του Παρθενώνα στην Αθήνα

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Θυατείρων

Ενώνουν δυνάμεις και πληθαίνουν οι “φωνές” προς τη **Βρετανική** Κυβέρνηση για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα στην Αθήνα. Ο **Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας κ. Νικήτας, απέστειλε σήμερα θερμή Επιστολή προς τον Πρωθυπουργό του Ηνωμένου Βασιλείου κ. Ρίσι Σούνακ ζητώντας την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα, μετά και από τις πρόσφατες δηλώσεις του Βρετανού Πρωθυπουργού που απέκλεισε ρητά το ενδεχόμενο να επιστρέψουν μόνιμα στην Ελλάδα καθώς ο σχετικός νόμος, όπως διεμήνυσε, δεν αλλάζει.**

Ο Σεβασμιώτατος στην Επιστολή του με αφορμή τα 200 χρόνια από την αναγέννηση της Ελλάδος καλεί τον Πρωθυπουργό να εξετάσει τα Γλυπτά του Παρθενώνα “*ως μια ξεχωριστή περίπτωση, και να ικανοποιήσει ένα δίκαιο αίτημα που απαιτεί μια τολμηρή και προοδευτική λύση*“.

Κάνει λόγο για αδικία, που διαπράχθηκε στην Ακρόπολη πριν από 200 χρόνια και η αποκατάσταση της θα είχε τεράστια οφέλη και για τις δύο χώρες.

Η επιστολή του Αρχιεπισκόπου Θυατείρων στα ελληνικά:

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Εκ μέρους εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών και άλλων κατοίκων του Ηνωμένου Βασιλείου – ανθρώπων που εκτιμούν βαθύτατα τις πολιτιστικές και πνευματικές παραδόσεις της Βρετανίας και της Ελλάδος – θα ήθελα να σας απευθυνθώ, με μεγάλο σεβασμό, για ένα ζήτημα που έχει προσφάτως κεντρίσει το ενδιαφέρον των ΜΜΕ και που μας απασχολεί ιδιαιτέρως.

Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης παγκόσμιας συζήτησης σχετικά με πολιτιστικά κειμήλια που αποκτήθηκαν κάτω από αμφιλεγόμενες συνθήκες, το ενδιαφέρον επαναστρέφεται στα υπέροχα μαρμάρινα γλυπτά που αφαιρέθηκαν από τον Παρθενώνα στις αρχές του 19ου αιώνα και βρίσκονται σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο. Αυτά τα κειμήλια, που περιλαμβάνουν περίπου το μισό διάζωμα που κάποτε κοσμούσε τον Παρθενώνα, αντανακλούν την καλλιτεχνική ιδιοφυία της Αθήνας στη χρυσή εποχή της.

Ανεξάρτητα από την κατεύθυνση αυτής της ευρύτερης παγκόσμιας συζήτησης, θα ήθελα να σας παροτρύνω να εξετάσετε τα Γλυπτά του Παρθενώνα ως μια ξεχωριστή περίπτωση, που απαιτεί μια τολμηρή και προοδευτική λύση που θα βελτίωνε ιδιαιτέρως τις σχέσεις ανάμεσα στους Έλληνες, τους Βρετανούς και όλους όσους εκτιμούν την ελληνική κληρονομιά.

Όπως γνωρίζετε, τα γλυπτά που βρίσκονται σήμερα στο Λονδίνο αποτελούσαν μέρος ενός ενιαίου μνημείου, το οποίο κατακερματίστηκε (περιγράφηκε ακόμη και από τους δράστες του ως "κάπως βάρβαρη") μετά από ιδιωτική πρωτοβουλία ενός διπλωμάτη, κάτι που θα ήταν αδιανόητο να συμβεί σήμερα, και που αμφισβητήθηκε έντονα ακόμα και την εποχή εκείνη.

Σύμφωνα με τα γραφόμενα του ιστορικού William St Clair, ο οποίος ερεύνησε βαθιά το ζήτημα, οι πράκτορες του Λόρδου Έλγιν χρησιμοποίησαν "*πειθώ, απειλές και δωροδοκίες*" για να πείσουν τις Οθωμανικές Αρχές στην Αθήνα να επιτρέψουν μια επιθετική απογύμνωση του Παρθενώνα και άλλων μνημεία της Ακρόπολης. Στη μακρά και κατά βάση πλούσια ιστορία του βρετανικού επιστημονικού ενδιαφέροντος για την ελληνική κληρονομιά, αυτό σίγουρα δεν είναι ένα επεισόδιο που μπορεί να κάνει κάποιον υπερήφανο.

Δύο αιώνες αργότερα συζητείται το ενδεχόμενο της επανένωσης των γλυπτών που χωρίστηκαν τόσο ξαφνικά, και υπάρχει ένα προφανές μέρος για να εκτεθούν, η γκαλερί του Μουσείου της Ακρόπολης που φιλοξενεί ήδη περίπου το ένα τρίτο του διαζώματος, μέσα στο ελληνικό φως, με τον Παρθενώνα σε κοντινή απόσταση.

Ως κάτοικοι του Ηνωμένου Βασιλείου σεβόμαστε το Βρετανικό Μουσείο ως κέντρο

ακαδημαϊκής αριστείας και κατανοούμε τη φιλοδοξία του να παρουσιάσει την μεγαλοπρέπεια της παγκόσμιας ιστορίας. Κατανοούμε επίσης την ανεξάρτητη ιδιότητα του Μουσείου και τις νομικές υποχρεώσεις των Επιτρόπων του για την προστασία της συλλογής.

Ωστόσο, μαζί με πολλούς βρετανούς επιστήμονες, προσωπικότητες του πολιτισμού, πολιτικούς και απλούς πολίτες, πιστεύουμε ότι η παγκόσμια αναγνώριση του Μουσείου θα ενισχυόταν, και δεν θα μειώνονταν, εάν πραγματοποιούνταν η επιστροφή των μαρμάρων στην Αθήνα. Όπως ο νόμος τροποποιήθηκε για να καταστήσει δυνατή την αποκατάσταση των έργων τέχνης που κατασχέθηκαν από τους Ναζί, δεν είναι αδύνατο – με καλή θέληση – να βρεθούν νομικές λύσεις που θα διευκόλυναν την αποκατάσταση της ολότητας αυτού του μοναδικού διαζώματος.

Οι Βρετανοί και οι Έλληνες συνεργάζονται ήδη πολύ παραγωγικά στη μελέτη της ελληνικής κληρονομιάς και στην παρουσίασή της στον κόσμο. Ανάμεσα στους καρπούς αυτής της συνεργασίας είναι η γενναιόδωρη παροχή κονδυλίων από Έλληνες ευεργέτες σε βρετανικά πανεπιστήμια, το ακμάζον Βρετανικό Σχολείο της Αθήνας, ένα αναγνωρισμένο Ίδρυμα του Ηνωμένου Βασιλείου που προωθεί την ακαδημαϊκή συνεργασία, έρευνες που περιλαμβάνουν αρχαιολογία, συνέδρια και διαλέξεις, η ισχυρή ελληνική παρουσία ανάμεσα στο προσωπικό και τους φοιτητές των βρετανικών πανεπιστημίων, καθώς και πρόσφατα, η επιλογή μιας πρότασης βρετανού αρχιτέκτονα για την αναβάθμιση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου της Αθήνας.

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

Ref. No. A01822 March 22, 2023

The Right Honourable Rishi Sunak
Prime Minister
Prime Minister's Office
10 Downing Street
London SW1A 2AA

Dear Prime Minister,

On behalf of hundreds of thousands of citizens and other residents of the United Kingdom – people who hold dear the cultural and intellectual traditions of both Britain and Greece – I would like to address you, very respectfully, about a matter which has been in the news recently, and which concerns us acutely.

In the context of a broader global debate about cultural artefacts that were acquired in controversial circumstances, attention is now refocusing on the glorious marble sculptures which were removed from the Parthenon in the early 19th century and are now kept in the British Museum. These artefacts, which include about half the frieze that once adorned the Parthenon, reflect the artistic genius of Athens in its golden age.

Whatever the direction of that wider global debate, I would urge you to consider the Parthenon sculptures as a distinctive case, crying out for a courageous and visionary solution which could generate enormous goodwill among Greeks, Britons and everybody else who prizes the Hellenic heritage.

As you will be aware, the sculptures now in London formed part of a single monument whose break-up (described even by its perpetrators as "a little barbarous") followed a private initiative by a diplomat which would be unthinkable today and was highly contested at the time.

In the solemnly chosen words of historian William St Clair, who researched the matter deeply, Lord Elgin's agents used "cajolery, threats and bribes" to induce the Ottoman authorities in Athens to permit an aggressive stripping of the Parthenon and other monuments on the Acropolis. In the long and mostly rich history of British scholarly interest in the Greek heritage, this is hardly an episode of which anybody can be proud.

Όλα αυτά συμβαίνουν παρά τα προβλήματα που προκάλεσε η τρομερή αδικία που διαπράχθηκε στην Ακρόπολη πριν από 200 χρόνια. Θα λέγαμε ότι η πολιτιστική συνεργασία μεταξύ Μ. Βρετανίας και Ελλάδος θα μπορούσε να ανέλθει σε νέα ύψη, με τεράστιο όφελος για όλους, εάν αυτό το πρόβλημα επιλύονταν.

Καθώς γιορτάζουμε τα 200 χρόνια από την αναγέννηση της Ελλάδος, έχουμε την μοναδική ευκαιρία να ικανοποιήσουμε το δίκαιο αυτό αίτημα.

Με ειλικρινή σεβασμό,

†Νικήτας

Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

Two centuries on, there is surely an overwhelming case for reunifying the array of sculptures which were so abruptly separated. There is one obvious place for them to be reunified, namely the gallery of Acropolis Museum which already houses about a third of the frieze, bathed in Greek light with the Parthenon in close view.

As residents of the United Kingdom, we respect the British Museum as a centre of scholarly excellence and understand its aspiration to present the pageant of world history. We also understand the independent status of the Museum and the legal obligations of the museum's trustees to safeguard the collection.

However - along with many British scholars, cultural figures, politicians and ordinary folk – we think the Museum's global standing would be enhanced, not diminished, if it were to act boldly and work actively for the reunification of the sculptures. Just as the law was amended to make possible the restitution of art works seized by the Nazis, it is surely not impossible – with goodwill – to find legal solutions that would facilitate the restoration to wholeness of this unique frieze.

Britons and Greeks already collaborate very productively in the study of the Hellenic heritage and its presentation to the world. Among the fruits of that collaboration are generous endowments by Greek benefactors of British universities; the flourishing British School in Athens, a UK-registered charity which promotes academic exchanges, research including archaeology, conferences and lectures; the strong Greek presence among the staff and students of British universities; and as of recently, the selection of a British architect's proposal for the upgrading of the National Archaeological Museum in Athens.

All that has happened despite the "stone in the shoe" caused by the terrible wrong that was perpetrated on the Acropolis 200 years ago. We would put it to you that British-Greek cultural collaboration could reach new heights, with immense benefit to all, if that stone in the shoe were removed.

As we celebrate 200 years of the rebirth of Hellas, we have the unique opportunity to crown this moment in time.

Sincerely yours,

✠ Archbishop Nikitas of Thyateira and Great Britain

Προσευχόμαστε για τον επαναπατρισμό των Γλυπτών του Παρθενώνα

Στον επαναπατρισμό των Γλυπτών του Παρθενώνα, τη χαρά που βίωσε πρόσφατα το Οικουμενικό Πατριαρχείο με την επιστροφή του "Ευαγγελισταρίου 220" στη Μονή Παναγίας Εικοσιφοίνισσας μίλησε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, στο Λονδίνο στο πλαίσιο του εορτασμού της **Εκατονταετηρίδας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας.**

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο οποίος στις 22 Οκτωβρίου συμπλήρωσε 31 χρόνια από την ημέρα της εκλογής του στον **Οικουμενικό Θρόνο**, έστειλε το δικό του μήνυμα για την επιστροφή των **Γλυπτών του Παρθενώνα** που βρίσκονται στο **Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου,** σε μία εποχή μάλιστα που ο αγώνα για τον επαναπατρισμό τους βρίσκεται στο καλύτερο δυνατό επίπεδο. “*Ο επαναπατρισμός των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα θα αποτελέσει μία πράξη αξιομνημόνευτη, που θα προσδώσει μεγάλη τιμή και αναγνώριση στο σημαντικό Μουσείο που μέχρις ώρας τα φιλοξενεί, στην έντιμη Κυβέρνηση, αλλά και στο σύνολο του λίαν αγαπητού λαού της Γηραιάς Αλβιώνος”,* υπογράμμισε.

Ο **Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος** μετά και την ιστορική επιστροφή των τριών θραυσμάτων από τα Μουσεία του Βατικανού επαναλαμβάνει για άλλη μια φορά την σταθερή προσήλωσή του στην επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα και προσεύχεται για τον επαναπατρισμό όλων των κειμηλίων.

Στο ίδιο μήκος κύματος και η **Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη** η οποία παρά τις αρνητικές δηλώσεις, διαμηνύει πως η Ελλάδα θα συνεχίσει να διεκδικεί την επιστροφή των Γλυπτών.

Διαβάστε επίσης:

Γλυπτά του Παρθενώνα: Το “όχι” του Ρίσι Σούνακ στα σενάρια επιστροφής

Ολοκληρώνεται η επιστροφή θραυσμάτων του Παρθενώνα από το Βατικανό μετά από συνεννόηση του Πάπα με τον Αρχιεπίσκοπο Ιερώνυμο

Μενδώνη: Η Ελλάδα θα συνεχίσει να διεκδικεί την επιστροφή των Γλυπτών